

Prof. Emil Constantinescu

Președintele României 1996-2000

Astăzi, Banca Națională a României aniversează 140 de ani de existență. Privit retrospectiv, momentul 29 aprilie 1880, când a fost publicată, în “Monitorul Oficial” nr. 90, *Legea pentru înființarea unei bănci de scont și circulațiune*, se definește ca un moment cheie în dezvoltarea statului român modern. Instituția creată în 1880 era prima instituție de credit ce deținea dreptul exclusiv de a tipări bancnote și avea capital în întregime românesc.

De-a lungul timpului, indiferent de denumire și regimul politic sub care a funcționat, Banca Națională a reprezentat un element de stabilitate pentru statul român, fiind racordată la realitățile societății românești și construind politici economice menite să fie în armonie cu acestea.

În perioada celor două războaie mondiale, Banca Națională a finanțat efortul de război al statului; în perioada crizelor economice cu care s-a confruntat, la nivel intern și internațional, Banca Națională a reușit să mențină stabilitatea circulației monetare și controlul creditelor. Prin forța și ingeniozitatea de care a dat dovadă conducerea Băncii în perioada imediat următoare celui de-al Doilea război mondial, Banca Națională a fost un simbol al apărării suveranității economice și al demnității României, prin eforturile de a stăvili inflația și de a salva tezaurul național.

După 1990, Banca Națională a României a fost actorul principal în eforturile de tranziție de la economia centralizată la economia de piață, plasându-se în rândul băncilor centrale performante. În prezent, în virtutea statutului României de membru al Uniunii Europene, Banca Națională a României face parte din Sistemul European al Băncilor Centrale, fiind implicată în politica monetară europeană.

Banca Națională a României a avut și momente de cumpănă, de-a lungul istoriei sale de 140 de ani. În 1952, conducerea Băncii Naționale a fost arestată de regimul comunist, în special pentru faptul de a fi diseminat, printr-o emisie monetară, o parte a rezervei de aur, în condițiile ocupării țării de Armata Roșie, pentru a nu fi confiscată de Uniunea Sovietică.

În 1999, în timpul mandatului meu de președinte al României, Fondul Monetar Internațional a avertizat asupra riscului ca România să intre în incapacitate de plată. Instituțiile internaționale refuzau să crediteze România, astfel că efortul de soluționare al impasului a revenit conducerii Băncii Naționale.

Guvernatorul Mugur Isărescu a acționat punctual la momentul respectiv, prin eforturi consistente, corelate cu capacitatea monetară a României pentru a depăși această criză. Ca urmare, România a beneficiat de un împrumut al Fondului Monetar Internațional care i-a permis să obțină o creditare mai ieftină pe piața bancară internațională și de un sprijin consistent al Băncii Mondiale, dedicat proiectelor de modernizare a societății și de relansare economică, care au dus în 2000 la prima creștere economică sănătoasă, care, chiar dacă a fost relativ mică, a fost semnificativă în procesul dificil al tranziției la economia de piață. Se conturează astfel un profil de adevărat luptător pe timp de criză al Băncii Naționale, desigur, datorat și unei conduceri profesioniste, care a reușit să depășească obstacole. Aș mai menționa aici și faptul că, după aprobarea la Helsinki, în 1999, a începerii negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, Guvernul condus de academicianul Mugur Isărescu a elaborat în timp scurt strategia economică de aderare a României, care a dus în final la integrarea țării noastre în Uniunea Europeană.

Dincolo de obiectivul său fundamental de asigurare și menținere a stabilității financiare, Banca Națională a României se preocupă de educația financiară a populației, prin parteneriatele încheiate cu Ministerul Educației Naționale și cu universitățile din România. În ultimele decenii, BNR a îndeplinit rolul unui sponsor generos al culturii naționale, prin sprijinul acordat editării unor opere fundamentale ale literaturii române, de către Academia Română, și altor proiecte culturale de interes național, precum și a unor proiecte de responsabilitate socială, prin organizarea de expoziții și conferințe. Un rol important l-a jucat Banca Națională în sprijinirea cercetării științifice, atât prin contribuția individuală a unor personalități din cadrul Băncii Naționale, în postura de membri ai Academiei, profesori universitari și cercetători, cât și prin sprijinirea unor proiecte de cercetare științifică. În mod deosebit, țin să remarc sprijinul acordat de Banca Națională a României activității științifice desfășurate pentru realizarea trilogiei "Resursele minerale ale României", editată de Academia Română, care constituie un suport pentru fundamentarea unei strategii de dezvoltare durabilă a țării, printr-un management inteligent al resurselor naturale ale subsolului.

Banca Națională s-a dovedit de fiecare dată conectată la nevoile societății, sprijinind dezvoltarea acesteia. Astăzi, la aniversarea a 140 de ani de existență, felicit conducerea Băncii Naționale a României, și pe guvernatorul Mugur Isărescu pentru activitatea prestigioasă desfășurată, pentru eforturile consistente realizate de dezvoltare a instituției și pentru gestionarea eficientă a situației economice a României. Mult succes în continuare!